

LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIAUS TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 11, 01103 Vilnius, tel. 8 706 63899, el. p. lygybe@lygybe.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188735591

Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos ir darbo ministerijai

2022-06-10 Nr. (22)PAK-292)S-265
Į 2022-06-03 Nr. 22-8430

DĖL NUTARIMO PROJEKTO

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba (toliau – Tarnyba) susipažinusi su Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-1904 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1663“ projektu (reg. Nr. 22-8430; toliau – Projektas), teikia šiuos pastebėjimus. Projektu siūloma pritarti Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-1904 priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1663 (toliau – Įstatymo projektas) tikslui – padidinti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių, žvalgybos kontrolierių, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus, Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolieriaus, Žurnalistų etikos inspektoriaus ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus pareiginės algos koeficientus, tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui Įstatymo projekto nesvarstyti. Siūlymas nesvarstyti Įstatymo projekto grindžiamas nuomone dėl poreikio sistemiškai peržiūrėti viešojo sektoriaus institucijų vadovų atlygius bei ketinimu ateityje keisti tai reglamentuojančių įstatymų nuostatas.

Pažymėtina, jog Įstatymo projektu siūloma keisti būtent Lietuvos Respublikos Seimui atskaitingų kontrolės įstaigų vadovų bei kitų kontrolierių pareiginės algos koeficientus. 2018 m. birželio 22 d. Komisijos rekomendacijoje (ES) 2018/951 dėl lygybės įstaigoms taikomų standartų¹ yra pabrėžiama, jog skiriant išteklius lygybės įstaigoms turėtų būti atsižvelgiama į kompetenciją ir paskirtas užduotis, kadangi tinkamo finansavimo išteklių skyrimas yra tiesiogiai sietinas ir su šių įstaigų nepriklausomumo principo užtikrinimu.

Šiuo metu galiojančios redakcijos Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymu lygių galimybių kontrolieriui yra nustatytas 13 bazinių dydžių pareiginės algos koeficientas (toliau – koeficientas). Atkreipiame dėmesį, jog Lietuvos

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018H0951&from=EN>

Respublikos valstybės tarnybos įstatymu vyriausiojo specialisto pareigas užimančiam valstybės tarnautojui, t. y. pareigybei, pagal Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymo ir vertinimo metodiką priskiriamai IX pareigybės lygmeniui, kurią užimančiam tarnautojui netaikomi nei vadovaujamo, nei darbo patirties veiklos srityje reikalavimai, yra numatyta didesnio koeficiento skyrimo galimybė (iki 13,5).

Akivaizdu, jog dabartinė situacija, kuomet valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veikos kontrolę vykdančio lygių galimybių kontrolieriaus pareiginės algos koeficientas yra ženkliai mažesnis nei šių įstaigų valstybės tarnautojų, negali būti laikytina užtikrinanti šias pareigas užimančio pareigūno nepriklausomumo principą, atitinkanti jam keliamus aukštus kvalifikacijos ir patirties reikalavimus bei proporcinga atsižvelgiant į jam pavestas funkcijas. Tai pažymėtina ir apie kitų nepriklausomo ombuds institucijų vadovų koeficientus ir jų darbo pobūdį.

Pažymime, jog 2019 – 2021 metais Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas Nr. VIII-1904, nustatant/didinant atskirų valstybės pareigūnų pareiginės algos koeficientus, buvo keistas net keletą kartų. Dėl šios priežasties Projekto argumentai dėl vykdomos viešojo sektoriaus institucijų vadovų atlygių peržiūros sistemiškumo vertintini kritiškai.

Pabrėžtina, kad neabejotinai yra svarbu nuosekliai peržiūrėti visų valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo tvarką ir numatytus koeficientus. Tačiau tokiai peržiūrai netrukdo jos organizavimas etapais, taip pat ir atskirų nepriklausomų ombuds tipo institucijų vadovų pareiginės algos koeficientus, tai niekaip neiškreiptų bendros valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo sistemos. Pažymėtina, kad vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus, lygių galimybių kontrolieriaus pareiginės algos koeficientas nebuvo keistas nuo 2008 metų, kada buvo nustatytas 13-tas pareiginės algos koeficientas (2007 m. gruodžio 18 d. Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo priedėlio IV skirsnio pakeitimo įstatymas Nr. X-1385). Atkreipiame dėmesį, kad per tą laiką Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas buvo keičiamas ne kartą, ir buvo peržiūrėti bei padidinti valstybės politikų, merų ir jų pavaduotojų, atskirų valstybės pareigūnų (tarp jų – Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pirmininko ir narių, Lietuvos administracinių ginčų komisijos pirmininko, pirmininko pavaduotojo ir narių, Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko, pavaduotojo ir narių, Seimo kontrolierių įstaigos vadovo ir Seimo kontrolieriaus ir kt.) pareiginės algos koeficientai.

Peržiūrint nepriklausomų ombuds institucijų vadovų pareiginius koeficientus, siūlytina kritiškai peržiūrėti skirtingus koeficientus, siūlomus pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 73 straipsnį įsteigtų nepriklausomų kontrolierių įstaigų vadovų pareiginės algos koeficientų skirtumus.

Esant dabartiniam reguliavimui, atsižvelgiant į Venecijos principus² nėra užtikrinamos galimybės ombudsmeno institucijoms visapusiškai, nepriklausomai ir efektyviai įgyvendinti savo atsakomybes ir funkcijas.

Lygių galimybių kontrolierė

Birutė Sabatauskaitė

Vytis Muliulis, tel. 8 706 63 827, el. p. vytis.muliulis@lygybe.lt

---

² [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2019\)005-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2019)005-e).

